

КУЛТУРА

Търси за...

В целия сайт

Култура - Брой 3 (2530), 23 януари 2009

Български | English

ИЗБОРЪТ НА КУЛТУРА
ПОЛИТИЧЕСКА КУЛТУРА
ДЕБАТИ
ПИШАТ НИ
НАБЛЮДАТЕЛИ
КУЛТУРЕН КОКТЕЙЛ
АНКЕТАТА НА КУЛТУРА
IN MEMORIAM

"We shall Overswim", Боряна Венциславова, куратор: Галина Димитрова, галерия "Академия", 10 - 19 януари 2009

Харесвам

Споделяне < 0

Tweet

Паралелни светове

С последния си проект Боряна Венциславова се гмурна надълбоко в мътните води на проблемите за идентичността и на националната принадлежност. "Ние ще преплуваме" се базира на 15 емигрантски истории. Навсякъде присъства елементът на споделянето, който приобщава 15 човека в едно лично и съдбовно за всеки от тях преживяване. Темата е генералната промяна, която всички те са претърпели в живота си, причините, които са я предизвикали, новото усещане, адаптацията и животът в непозната среда. Историите са преразказани в първо лице единствено число от други неутрални участници в проекта – артисти от различни страни, които Боряна среща във Великобритания по време на една програма за артистичен престой, както и познати лица от нашата художествена сцена. Всеки от тях изиграва някаква история на собствения си език в неясния фон на един тъмен басейн. И така, като резултат, освен звуковия хаос в галерията, авторката е постигнала и оплетен културен ребус, който напълно подхожда на глобализираното ни съвремие. За да допълни препятствията в него, към 15-каналното видео, вместо субтитри, тя е прибавила отделен текст с превода на съответната история на български и фенерче за желаещите да го прочетат в сумрака. Всяка брънка от нейната теза е визуализирана с допълнителни аксесоари към наратива и към мониторите. Смяната на ролите, смяната на държавите и на културната принадлежност водят в една и съща посока – сложното осмисляне на идентичността в днешния ден и въпроса дали е нужно изобщо да се определяме чрез националност или географско местоположение. Реалният живот на изпълнителите, които авторката е избрала за своите видеа, също е свързан с една постоянна артистична миграция от държава в държава, която служебно negliжира произхода като фактор в общуването.

Най-директният визуален аналог с проекта на Боряна Венциславова, който със сигурност мнозина вече са направили, е инсталацията "Кюба" на Кутлуг Атаман, която гостува в Русе преди две години като част от международния проект "Пътуване срещу течението". Тогава от 40 монитора звучаха едновременно личните истории на жители от едноименното истанбулско гето, разказани от тях самите на съвсем автентичен фон. Чрез тези разкази Кутлуг Атаман успешно формулира своето социално послание към обществото в родината си, на първи план, и към западния контекст,

ВЕСТНИК ...
16K likes

Liked

You and 91 other friends like this

на втори, така че, въпреки шарената картина, яркият проблем с маргинализацията на тези хора е съвсем недвусмислен. Разбрахме го и ние тук. Една група от бежанци и всякакъв вид аутсайдери живее с тежките си битови проблеми, със семейните си драми и с бедността като малък град наред с гигантския мегаполис. Сякаш, освен че пребивават като чужденци в собствената си страна, тези хора обитават и друга епоха или дори някаква паралелна, изградена от отпадъци вселена.

В тази връзка, идвайки в София, изложбата на Боряна Венциславова съвсем непредвидено попадна в един динамичен социален и политически контекст. И се наложи ние тук да се запитаме не дали ще преплуваме, а дали ще прескочим. Първо огражденията около парламента, а после световната криза, поредната родна политическа криза, проблема с газа, екологичните ни драми, разединеното в исканията си бунтарство и сприхавия национализъм. Съвсем метафорично, топографията на галерията остави за няколко дни изложбата на Боряна Венциславова зад полицейския кордон около парламента и така разграничи буквално играта на роли и смяна на местата от виковете и дъжда от снежни топки на реалността. Пак като две паралелни вселени.

Въпреки че във всяка от историите на "Ние ще преплуваме" има някакъв политически елемент, който може да ни направи съпричастни към съдбата на техните разказвачи, в цялата инсталация авторката като че ли е заложила много повече смисъл в маската на подменената идентичност, а това прави тезата ѝ много по-теоретично вгълбена. И макар емиграцията по принцип да е един от особено актуалните за нашата реалност проблеми, и макар самата Боряна Венциславова да споделя от години емигрантския живот, тук този проблем е развит в доста естетизиран вариант. Комуникацията преминава през няколко пластове и смислови лабиринти и понякога така и не достига до крайния адресат, защото неговите проблеми, както се видя, се въртят в един, съвсем не толкова глобален периметър. В този случай, що се отнася до идентичността и националната принадлежност, провокацията на чешкия художник Давид Черни в Брюксел по същото време успя да предизвика изненадващо активна, спонтанна, че даже неадекватно крайна реакция тук, макар самият автор да има само някакви повърхностни туристически впечатления от страната ни.

Обратно на това, със сигурност проектът на Боряна Венциславова работи много по-ефективно в чужд контекст. Тук той преносно и буквално остава на една почистена от усложнения територия зад преградата.

Светлана Куюмджиева

[още от автора](#)

[Коментари от читатели](#)

[Добавяне на коментар](#)

[За да добавяте коментари, трябва да се логнете тук.](#)